

Всі ці проблеми сучасного буття книги в просторі культури та цивілізації, вимагають ретельного вивчення і глибокого аналізу. Виникає необхідність осмислити феномен книги в контексті проблем сучасного суспільства, що глобалізується. У цьому ми бачимо мету подальших наших досліджень.

Бібліографічні посилання:

1. **Баренбаум И. Е.** Книговедение и электронная книга / И. Е. Баренбаум // Книга. Исследования и материалы. – М.: Терра, 1999. – Сб. 76. – с. 5–15.
2. **Бирюков П. Б.** Чтение в жизни современных студентов / П. Б. Бирюков // Опыт культурологического исследования. – М.: Диалог-МГУ, 1999. – 103 с.
3. **Бутенко И. А.** Читатели и чтение на исходе XX века / И. А. Бутенко. – М.: Наука, 1996. – 132 с.
4. **Броди Д.** Электронная персональная библиотека / Д. Броди // Общество и книга: от Гутенберга до Интернета. – М.: Традиция, 2000. – с. 252–264.
5. **Гальченко М. Г.** Книжная культура / М. Г. Гальченко // Книгописание. Надписи на иконах Древней Руси: Избранные работы. – СПб.: Алетейя, 2001. – 495 с.
6. **Гиляревский Р. С.** Развитие принципов книгоописания / Р. С. Гиляревский – СПб.: Профессия, 2008. – 240 с.
7. **Говорова А. А.** История книги / А. А. Говорова. – М.: Светотон, 2001. – 400 с.
8. **Горбась В. Е.** Книга и электронные средства массовой информации: сопряжение и конфронтация (зарубежный опыт) / В. Е. Горбась, Ю. В. Санников // Книга. Исследования и материалы. – Сб. 78. – М.: ТЕРРА, 2001. – с. 23–42.
9. **Ельников М. П.** Книговедение как наука: от шестидесятых к двухтысячным / М. П. Ельников // Книга. Исследования и материалы. – М.: Терра, 2001. – с. 46–75.
10. **Кравченко С. В.** Читання як соціокультурний феномен в епоху глобалізації: спроба осмислення та програмно-цільові підходи [Електронний ресурс] / С. В. Кравченко. – Режим доступу до журн.: http://yunilibr.rv.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=360&Itemid=140
11. **Куфаев М. Н.** Проблемы философии книги / М. Н. Куфаев // Избранное. – М.: Наука, 1981. – 223 с.
12. **Монтень М.** Опыты / М. Монтень. – М.: Голос, 1992. – 528 с.
13. **Панченко А. М.** Русская литература в канун Петровских реформ / А. М. Панченко. – Л.: Наука, 1984. – 206 с.
14. **Eisenstein L.** Elizabeth The printing press as an agent of change / L. Elizabeth Eisenstein. – Cambridge: Cambridge UP, 1979. – 771 с. – ISBN 0-521-22044-0.

УДК 316. 612

Т. В. Сулятицька

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ІНФОРМАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА МЕРЕЖЕВОГО ПРОСТОРУ

Аналізуються процеси світової глобалізації, що охопили практично всі сфери людської діяльності: економіку, культуру, інформаційний простір, технології та управління. Все це дає нам змогу говорити про розвиток відкритого інформаційного суспільства, якому притаманний мережний спосіб взаємодії між людьми в усіх напрямках їхньої діяльності.

Ключові слова: мережа, інформаційна, інформаціональна культура, простір потоків, інформаційний простір, комунікації, Інтернет, знання, гіпертекст.

Анализируются процессы мировой глобализации, охватившие практически все сферы человеческой деятельности: экономику, культуру, информационное пространство, технологии и управления. Все это позволяет нам говорить о развитии открытого информационного общества, которому присущ сетевой способ взаимодействия между людьми во всех направлениях их деятельности.

Ключевые слова: сеть, информационная, информационая культура, пространство потоков, информационное пространство, коммуникации, Интернет, знание, гипертекст.

Analyzes the processes of globalization of the world, covering almost all areas of human activity: economy, culture, information space, technology and management. This enables us to talk about the development of an open information society, which is inherent in the network mode of interaction between people in all areas of their business.

Keywords: network, information, culture, the space of flows, information space, communications, Internet, knowledge, hypertext.

Світова комп'ютерна мережа, поступово проникаючи в життя кожного, стає одним з головних елементів в структурі суспільства. Соціокультурні процеси починають підкорятися мережевій логіці розвитку і функціонування, зазнає змін складна ієрархія групових відносин, в результаті трансформуються взаємовідносини колективного та індивідуального. Термін «інформаційна культура» можна віднести до тієї категорії понять, поява якого зумовлена стрімким розвитком Інтернет-технологій і активним проникненням мережевої логіки в соціальні процеси.

Щоб скористатися результатами, які надає відкрите інформаційне суспільство, необхідно бути членом інформаційної мережі, мати відповідну інфраструктуру і сучасні засоби комунікації. Користувачі мережі повинні бути обізнаними в цій сфері, яка для більшості непрофесіоналів є новою. Цивілізація, яка вступає в інформаційний період свого існування, породжує інформаційне суспільство, в якому інтелект стає безпосередньою соціальною силою завдяки розповсюдженню знань через інформаційні мережі. Ці знання необхідні людству для розвитку прогресу, для усіх сфер життя людини.

Комунікативна теорія в своїх головних моделях орієнтується на ту роль, яку відіграє комунікація, надто масова, в житті суспільства. Саме масова комунікація принципово змінила ситуацію, надала можливість жити спільним життям не тільки окремому суспільству, але й цілому людству, коли кожен у своїй квартирі може стати свідком чи не всіх найважливіших світових подій.

Актуальність даного дослідження підкреслюється тим, що поняття «інформаційна культура» характеризує одну з граней культури, що пов'язана з інформаційним аспектом життя людей. Роль цього аспекту в інформаційному суспільстві постійно зростає; і сьогодні сукупність інформаційних потоків навколо кожної людини така велика, різноманітна і розгалужена, що вимагає від нього знання законів інформаційного середовища і умінь орієнтуватися в інформаційних потоках. Інакше він не зможе адаптуватися до життя в нових умовах, зокрема, до зміни соціальних структур, наслідком якої буде значне збільшення чисельності працюючих у сфері інформаційної діяльності та послуг.

Інтернет сприяє розвитку культури у двох напрямках. Перший з розмиванням національних кордонів культури, подоланням мовних бар'єрів, руйнацією перегородок між таких форм культури, як наука, мистецтво, освіта, дозвілля тощо. Другий пов'язаний з тим, що у цій культурі у кожного виникає можливість як пасивно сприймати зміст культури, так і поширювати на весь світ культуру. Інтернет оголошує народження культури глобального діалогу (культури як діалогу культур), «відкритої» культури, у якій кожен із учасників має власний голос, виводить свою партію, може приєднати свій голос до голосу інших, чи проводити загальне звучання. Феномен Інтернет відкриває новий обрій культури - орієнтацію на глобальну творчість і індивідуальний внесок кожного.

Культура Інтернету і віртуальних технологій стає невід'ємною частиною життя сучасної людини, місцевості втрачають своє культурне, історичне та територіальне значення, час розчиняється в новій комунікаційній системі, тим самим створюючи культуру безмежного мережевого середовища. На сьогоднішній день умови використання Інтернету і функціонування в віртуальній реальності є одними із головних показників «розвинутості» культурної людини. Нові комунікативні форми створюють якісно інше соціокультурне середовище, яке, відповідно, висуває нові вимоги до людей. Головне в даній ситуації полягає в тому, щоб бути частиною мережного суспільства, мати доступ до інформації, вміти розкодувати цю інформацію і, що не менш важливо, брати участь у процесі створення інформації.

З розвитком комунікацій і комунікативних засобів суспільство стикається з новим характером соціальної стратифікації. Стратифікація в даному випадку багато в чому визначається за діянням країни в глобальні комунікації і рівнем розвитку технологій. Проблемам і питанням розвитку комунікацій приділяли увагу А. Гіденс, Г. Лосвел, Н. Луман, М. Маклюен, із радянських дослідників – М. Бахтін, В. Біблер та інші, ми ж зупинимось на роздумах М. Кастельса з цього приводу.

Технологія в якості «компонента соціальної структури» – «це технологічні винаходи, за допомогою яких люди впливають на природу, себе й інших людей». Технологія, на думку

Кастельса, як матеріальний інструмент і зміст, як символічна конструкція виявляється через відносини виробництва і споживання, досвіду і влади, що є фундаментальними компонентами людської дії – дії, що у кінцевому рахунку продукує і модифікує соціальну структуру.

Символічний простір, сформований і структурований як рухливий і диверсифікований гіпертекст, виявляє собою культуру «реальної віртуальності», у якій безліч людей щодня «займаються серфінгом» [1, с. 18]. Саме з цього гіпертексту ми черпаємо символи і знаки, що беруть участь у нашому сучасному мисленні. Цей гіпертекст впливає на політику. В усіх країнах, як зазначає Кастельс, засоби масової інформації стали сферою політики. Грунтуючись на них люди формують свою політичну думку і структурують поведінку. Політична боротьба розгортається в ЗМІ в рамках процесу персоналізації і політики. Політика стає дуже дорогим бізнесом, політична корупція процвітає, політика скандалів – є основною рисою політичної боротьби і т. д., і все це неможливо без TV. Поява нової соціальної структури неможлива без зміни в дефініції простору і часу. Дві емерджентні соціальні форми часу і простору характеризують мережне суспільство: передчасний час і простір потоків.

Передчасний час визначається використанням нових інформаційно-комунікаційних технологій у неослабних пробах анігілювати час, а це означає, що з одного боку, час спресовується, а з іншого боку – час розвивається: минуле, сьогодення і майбутнє не зв'язані послідовністю.

«Простір потоків» відноситься до технологічної можливості і організації множинності соціальних практик відносно до географічної належності. Зміст і функція «просторових потоків» залежить від потоків, що протікають у середині мереж на відміну від простору місць, у якому зміст, функція і місце жорстко пов'язані.

Усі ці трансформації неможливі, по-перше, без інформаційно-комунікаційних технологій, саме вони є їх необхідною умовою. По-друге, усі процеси у новому, інформаційному суспільстві здійснюються за допомогою організаційних форм, що створюються інформаційними мережами.

Спробуємо з'ясувати, що ж таке мережа? Мережа – це безліч взаємозалежних вузлів. Вузли – це точки, у яких зв'язки взаємно перетинаються. Мережі, вважає Кастельс, є досить старою формою соціальної організації, але в інформаційну епоху вони стають інформаційними мережами, посиленіми інформаційними технологіями. Мережі мають перевагу перед традиційними ієрархічно організованими морфологічними зв'язками – насамперед тим, що позбавлені зайвих обмеженостей... [1, с. 555]. Мережі як соціальні форми є вільними від цінностей. Однак, тут слід зауважити, що можливо мережа не має встановлених цінностей, та це не звільняє користувачів мережі від цінностей, притаманних їм як людям. Чи можливо підтримувати ввічливі та доброзичливі стосунки, якщо людина з якою ми спілкуємося, знаходиться за десятки, сотні, а то й тисячі кілометрів і у більшості випадків ми ніколи не зустрінемося з нею в реальному світі? Чому людина, яку поважають, яка вважається професіоналом своєї справи і до того ж – доволі приємним співрозмовником у очному спілкуванні, іноді дозволяє собі поводитись зовсім інакше під час спілкування в мережі? Вочевидь, причиною тут є гіпертрофоване відчуття віртуальності. Ну ще б пак – адже по-суті, звертаючись у мережу – ми взаємодіємо з монітором, клавіатурою, які не мають жодних емоцій і не можуть ні заперечувати, ні (тим більше) звинуватити нас у некомпетентності. Коли через деякий час ми отримуємо несхвальну реакцію на власні дії – то починаємо роздумувати, що і Інтернет може «кусатись». Нікому не потрібно нагадувати, що люди можуть бути вкрай грубими та мабуть агресивними, коли знаходяться у віртуальному світі. І це дуже велика проблема! Онлайн-репутація сьогодні є вкрай важливою для більшості, задіяної в мережі. І створюється вона - насамперед через те, що ми говоримо, пишемо, публікуємо. Якщо ми спілкуємось з людьми, які до того ж мешкають у різних куточках світу, то тут не аби яке значення можуть відігравати культурні відмінності. А про них, відверто кажучи, більшість із нас зазвичай не замислюється. Зрештою, не варто забувати, що кожна людина керується власними принципами та цінностями.

Новітні технології в сучасному житті використовуються в усіх сферах людської діяльності. Завдяки цьому розширилися кордони і можливості спілкування, міжособистісні комунікації пополнили віртуальний простір, змінили його, наблизили віртуальний сервіс до потреб особистості, якій надали змогу стати як активним учасником, так і творцем ресурсів і послуг віртуальної реальності, що зробило віртуальне товариство більш людним. Але чи більш людним? Електронні ЗМІ сформували нову інформаційну культуру, у якій почався синтез тексту, аудіо- і відео-модальностей нашого сприйняття. Як результат виникла нова культура – культура реальної віртуальності – у якій в єдиному цифровому просторі опинилися усі форми культурної спадщини, сучасне і майбутнє.

Сучасний інформаційний простір усе більш розгортається у всіх вимірах глобального розвитку. Сучасна інформаційно-комп'ютерна епоха – це епоха глобальних проблем і глобальних процесів, глобальної економіки, глобальної війни та безпеки. Що стосується культури, то вона не могла залишитись осторонь від неминуче наступаючої глобалізації. Світ став спільним, більш спільною стала й культура [2, с. 133].

В наш час практично не існує сфери людської діяльності, яка б не знала залежності від ринку інформації і не мала б потреби у використанні новітніх інформаційних технологій. Об'єкти культурної спадщини, які зазвичай були недосяжними, в сучасному інформаційному суспільстві відтворюються в електронному вигляді, і це забезпечує якість, довговічність та ефективність їх зберігання. Поширення телекомунікаційних засобів дає можливість швидкого доступу до інформаційних ресурсів, накопичених людством. Для соціальної адаптації людини в нових умовах виникає необхідність не просто пристосовуватись до них, а й гармонійно розвиватися. Так, в житті людини з'являється потужний персональний комп'ютер, мережа Інтернет, з допомогою яких різко збільшується її комунікативні можливості та здатності, завдяки належності до глобального інформаційного потоку, впливати на процеси світового масштабу. Все це в значній мірі змінює уявлення, погляди, поведінку, спосіб життя і мислення сучасної людини і ставить до неї нові вимоги: стає важливим засвоювати знання про основи інформаційного обміну, способи накопичення, зберігання, поширювання знань, засоби комунікації; набувати вміння відбору життєво важливої інформації та навички її цілеспрямованого використання. Отже важливою передумовою тут виступає опанування інформаційною грамотністю, інформаційною культурою. Так саме інформаційною, а не інформаційною, тому, що під інформаційною культурою треба розуміти такий рівень інформаційної підготовки, який дозволяє людині не тільки вільно орієнтуватись в потрібному інформаційному середовищі, а й брати участь у його формуванні та перетворенні і сприяти інформаційним контактам. «... наявність інформації сама по собі нічого не значить, оскільки її необхідно сприймати та переживати у власній свідомості. Тому важливою для суспільства є не сама кількість інформації, а ідеологічні схеми, світоглядні картини світу, концепції, парадигми, які є своєрідними «технологіями суспільного життя», які у своєму теоретичному вимірі здійснюють найбільш досконалі форми суспільної взаємодії, суспільних ідеалів та цінностей» [3, с. 5].

Уперше проблема інформаційної культури була порушена А. Сухановим у 1988 році. Очевидно, маючи таку жорстку історію, на сьогоднішній час вона недостатньо досліджена, оскільки містить ряд дискусійних питань, починаючи з самого поняття інформаційної культури.

Аналіз наукової літератури дозволяє зробити висновок про те, що існує ряд концептуальних підходів до осмислення сутності цього феномену. Основними з них є: технологічний, культурологічний, імперативний, особистісний, аксіологічний і креативний підходи. При цьому найбільш поширеним є перший. Як справедливо зазначає Н. Гендіна, «інформаційна культура переважно асоціюється з техніко-технологічними аспектами інформатизації, оволодінням навичками роботи з ПК. Переважає моно дисциплінарний підхід, в результаті якого формування інформаційної культури полягає в навчанні основам комп'ютерної грамотності» [4, с. 103]. Прихильники цього ж підходу (К. Колін, Ю. Брановський) описують сутність інформаційної культури формулою: «бути культурним – це вміти»; вміти користуватися засобами сучасних інформаційних технологій, мати уявлення про все те, що створено людством у цій галузі. На думку К. Коліна, інформаційна культура – це готовність не тільки використовувати останні досягнення інформаційної техніки, а вміння сприймати нову інформацію. Ю. Брановський в свою чергу, описує інформаційну культуру як певний рівень ефективності створення, збереження, переробки, передачі, збору та використання інформації, який забезпечує цілісне бачення світу та передбачає наслідки прийняття рішень. Представники культурологічного підходу вважають, що інформаційна культура знаходиться на одному рівні з культурою праці, побуту, поведінки, мови, а також професійною, моральною культурою тощо. Вона своїми елементами включена у всі види цих культур.

Категоріями сучасної інформаційної культури особистості можна вважати її вміння формулювати свою потребу в інформації, ефективно здійснювати пошук необхідної інформації в усіх сукупностях інформаційних ресурсів, переробляти і створювати якісно нову інформацію, вести індивідуальні інформаційно-пошукові системи, відбирати та оцінювати інформацію, а також до інформаційного спілкування і комп'ютерну грамотність. Проблема інформаційної культури набуває все більшої актуальності і, впливає це з того, що в умовах існування і розвитку глобального інформаційного простору, неймовірної насиченості інформації та змін, які ставлять перед особистістю завдання швидко отримувати, вивчати,

аналізувати й використовувати величезну кількість інформаційного матеріалу.

Інформаційну культуру в нових формах її передачі, можна розуміти як систему з чотирьох базових компонентів, а саме:

- культура організації подання інформації;
- культура сприймання та користування інформацією;
- культура використання нових інформаційних технологій (НІТ);
- культура спілкування через засоби НІТ.

Два останніх формують так звані мережні етикет.

Основою інформаційної культури можуть стати значення про інформаційне середовище, закони його формування, уміння орієнтуватися в інформаційних потоках. Розвиток інформаційної культури формує в усіх країнах групи людей, що духовно об'єднані спільністю розуміння тих проблем, в рішенні яких вони задіяні. Інформаційна культура органічно входить до реальної тканини суспільного життя, додаючи їй нової якості. Вона призводить до зміни багатьох соціально-економічних, політичних і духовних уявлень вносити якісно нові риси до складу життя людини.

На сьогоднішній день існує безліч визначень інформаційної культури. Ми ж звернемо увагу на визначення [5, с. 29] дане в двох аспектах. У вузькому сенсі слова – це оптимальні засоби маніпулювання зі знаками, даними, інформацією та подання їх зацікавленому споживачу для рішення теоретичних і практичних задач; механізм вдосконалення технічних середовищ виробництва, зберігання і передачі інформації; розвиток системи навчання, підготовки людини до ефективного використання інформаційних засобів та інформації. Інформаційна культура в широкому сенсі – це сукупність принципів і реальних механізмів, що забезпечують позитивні взаємодії етнічних і національних культур, а також сполученість у загальному досвіді людства. Більш повне визначення було надано М. Жалдаком. при дослідженні системи підготовки вчителя [6, с. 36].

Як бачимо, тлумачення і розуміння інформаційної і інформаційної культури мають як певну схожість так і відмінність. Інформаційна культура це не просто закони, норми поведінки в інфосфера, це дещо глибше, що базується і витікає з цих норм та правил. Оволодіння інформаційною культурою – це шлях універсалізації якостей людини, що сприяє реальному розумінню людиною самої себе, свого місця і своєї ролі в суспільстві. Велику роль у формуванні інформаційної культури грає освіта, що повинна формувати фахівця інформаційного співтовариства, виробляючи у нього такі навички та уміння диференціації інформації; виділення значущої інформації, вироблення критеріїв її оцінки; перероблення інформації та її використання.

Сучасна інформаційна культура збирає в собі всі свої попередні форми та з'єднала їх в єдиний засіб.

11 червня 2010 році на Всеукраїнській науково-теоретичній конференції «Культурна спадщина та інформаційно-комунікативні технології», яка проходила в Інституті культурології Національної Академії Мистецтв України, чи не одне з головних питань, що розглядалось учасниками конференції, було питання використання сучасних інформаційних мереж для збереження, передачі культурної спадщини, доступу до всіх культурних надбань (народу, світу) у будь-якій країні світу. Саме завдячуючи мережі Інтернет, оволодіння людиною інформаційною культурою – все це дає змогу ознайомитись з інформацією про культурну спадщину на всіх рівнях (регіональному, національному, міжнародному) і як результат – ознайомлення з культурою іншого, усвідомлення культури іншого і, звичайно ж власна культура виступає як об'єкт дослідження. Адже знайти на сайті інформацію, розмістити власну інформацію про вулицю, район, інформацію про певні обряди – вже цим, ми робимо внесок, стаємо маленьким носієм і творцем культури. Перший заступник Генерального директора Українського національного агентства «Укрінформ», доктор історичних наук, професор Л. Новохатько зауважує, що без поєднання культурної спадщини з інформаційно-комунікативними технологіями неможливий культурний процес, неможливий розвиток інформаційної культури, адже наша діяльність, яка направлена на писання, фотографування і розміщення даної інформації в Інтернеті, тобто створення інформаційно-морально-наукового середовища, покладає на нас відповідальність за інформацію, матеріал, який в подальшому для наших поколінь буде культурною спадщиною.

Інформаційна культура формується через цінності, норми та методи. Цінності вказують на те, чому члени співдружності вірять, норми – це очікувані моделі поведінки, а методи – це формально або неформально усталена практика, що використовується для виконання роботи.

Перехід до інформаційного суспільства потребує підготовки людини до швидкого сприйняття і обробки великих об'ємів інформації, оволодіння сучасними засобами, методами

і технологіями роботи. Крім того, нові умови роботи породжують залежність інформованості однієї людини від інформації, придбаної іншими людьми. Тому, вже не достатньо вміти самостійно опанувати і накопичувати інформацію, а треба навчитися такої технології роботи з інформацією, коли готуються і приймаються рішення на основі колективного знання. Це говорить про те, що людина повинна мати певний рівень культури щодо використання інформації.

Отже, саме завдяки сучасним технологіям уможлиблюється і набуває обертів міжкультурний обмін, а міжкультурна взаємодія набуває нової якості. Комунікація трансформує фундаментальні виміри людського життя, орієнтує на комплекс взаємопов'язаних вузлів, які будь-якої миті готові до повсякчасного залучення нових вузлів, що є здатними до комунікації. Інформаційна культура як інформаційно-комунікативна система об'єднує всі елементи мережі, які розділяються всіма поза матеріальними формами культури і забезпечують тим самим цінність і само відтворюваність. Таким чином, інформаційна культура репрезентує нову якість соціокультурного життя в мережевому, інформаційно-комунікативному просторі.

Бібліографічні посилання:

1. **Castels M.** Materials for an exploratory theory of network society / M. Castels. – Brit. J. Of. Soc., 2000, №51, - p. 18.
2. Долгіх Г. Глобальна соціокультурна трансформація: концептуальний вектор дослідження / Ганна Долгіх // Філософія. - №8 (99) - листопад, 2009. - С. 129-133.
3. **Будз В.** Філософські аспекти трансформації сучасного українського суспільства / Володимир Будз // Етико-аксіологічний аспект трансформації сучасного українського суспільства – Івано-Франківськ: Видавець І. Я. Третяк, 2009. – 180с.
4. **Гендина Н. И.** Информационная культура и информационное образование / Н. И. Гендина / Информационное общество: культурологические аспекты и проблемы. – Краснодар / Новороссийск, 1997. – С. 103.
5. **Виноградов В. А.** Создание информационной культуры для Европы / В. А. Виноградов, Л. В. Скворцов / Доклад на VI конференции ЕКССИД, 23-25 марта 1991г. Кентербери, Великобритания // Теория и практика общественно-научной информатики. – 1991 – №2 – С. 23-29.
6. **Жалдак М. И.** Система подготовки учителя к использованию информационной технологии в учебном процессе / М. И. Жалдак. – Автореф. дисс. докт. пед. наук. - М.: 1989 - 48 с.
7. **Розумовська О. Б.** Формування інформаційної культури майбутніх вчителів математики та фізики / О. Б. Розумовська / Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. – Випуск 8. У 5-ти томах. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2009. – Т. 1. – 180с.

УДК 37. 013

Г. І. Фінін

Харківська гуманітарно-педагогічна академія

ЕКОНОМІЧНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА КУРИКУЛУМУ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ

Аналізується економічна культура як складова курикулуму військової освіти. Розглянуто сутність та сучасний етап розвитку економічної культури у сучасній системі військової освіти. Висвітлено актуальні проблеми військової освіти та концептуальні засади її функціонування, напрями розвитку і шляхи її реалізації за умови збереження можливостей та існуючого потенціалу системи військової освіти для забезпечення підготовки фахівців для Збройних сил. Аналізується вплив економіки на військову освіту, актуальні проблеми та концептуальні засади її функціонування, напрями подальшого розвитку і шляхи їх реалізації.

Ключові слова: військова освіта, наука, економіка, економічна культура, курикулум, інновація, курсант, майбутній офіцер.

Анализируется экономическая культура как составляющая курикулума военного образования. Рассмотрена сущность и современный этап развития экономической культуры